

" Tâioân Gíhoat "

Sū

Ūi tiòh thiatté chunhêng "Lōe-Tâi lâng iôngháp kiōngchûn it sī tông jîn" ê sêngchí, suiàu lâi hōsiong kauthong, ìsù kauthong ê tē it iàubū sī gígiân giánkiù.

Nā beh chìnpenng tiòh seng háksíp penghoat; kângkhoán tōlí, beh giánkiù gígiân ê chiátkèng tòh tiòh tùi gíhoat khaisí.

Tâioân gí ê piáukì ū ê ēng Lômjāi, ū ê ēng bûnim kah gím bô kōtēng ê Hànjī. Kái siók ílâi, tùi pekchhiat suiàu Tâioân gí giánkiù ê Jitpún lâng lâi kóng huisiōng bô hongpiān, chíhó chháiōng chiapkīn Hàn bûn thé ê jī lâi piáukì, che chiáⁿchò Tâioân gí giánkiù ìt chúliú. Chiū áne, gíhoat ê giánkiù mā tiòh chiàu áne khaisí chò.

Goân pún siūⁿ kóng piáukì ê bûnjī chit khaisí nā ū bēngkhak, tòh ē tàng chìn hêng Tâioân gíhoat; in chhú Tâioân gíhoat ê giánkiù, hiānkim iáu sī iūtī ê kaitōaⁿ, nā beh oānsēng tòh suiàu seng káikoat téngbīn só sūt ê buntê. Jíchhiáⁿ gíhoat ê giánkiù kàu taⁿ lóng iáu sī phiāntoān ê hoatpiáu, iáubōe thāubōe ū hēthóng tek ê oānchéng sēngkó; ē sái kóng sī bōe khaihoat ê chhùlītē chōnghóng. Hōhòng kónghoàn koh hókcháp ê giánkiù, beh chhiònghēng káiphò koh ū chóchit ê káisoeh, m̄ sī hiah iōngī ê khangkhòe; chin kíthāi Tâioân gí giánkiù chiá kóaⁿkín ū chiamtùi chitê chíchiam ê gíhoat tùchok.

Tân Huiliōng siansiⁿ sò nī lâi tī kóngchhat koaⁿ kah sugák koaⁿ ióngsiōng só tamjīm Tâioân gí ê kausu, i kámthàn hit tongsi bô gíhoat iúkoan ê hó chheh, tòh bô mê bô jít lólek giánkiù; taⁿ oānsēng chit pō "Tâioân gíhoat" teh beh chhutpán, i lâi ài góa siá sū. Góa iokliók ka khòanⁿ chit phiàn, pianchíp chin hósè, lōeiōng chin honghù, kíle chin sektòng, chhōhák chiá chin iōngī líkái. Chit pún chheh ê chhutpán, ē sái kóng sī "Tâioân gí giánkiù" ū oēsītāi ê líek, siōngsìn tùi "Lōe-Tâi lâng iôngháp kiōngchûn" ū chin tōa ê kōnghiàn. Tī chia thuichiàn hō kângkhoán ài Tâioân gí ê pēngiú lâi thák.

《台灣語法》

序

為 tiòh 徹底遵行「內臺人融合共存一視同仁」ê 聖旨，需要來互相溝通，意思溝通 ê 第一要務是語言研究。

若 beh 進兵 tiòh 先學習兵法；全款道理，beh 研究語言 ê 捷徑 tòh tiòh tùi 語法開始。

台灣語 ê 表記有 ê 用羅馬字，有 ê 用文音 kah 語音無固定 ê 漢字。改屬以來，對迫切需要台灣語研究 ê 日本人來講非常無方便，只好採用接近漢文體 ê 字來表記，這成做台灣語研究唯一主流。就 áne，語法 ê 研究 mā tiòh 照 áne 開始做。

原本想講表記 ê 文字一開始若有明確，tòh ē tàng 進行台灣語法；因此台灣語法 ê 研究，現今 iáu 是幼稚 ê 階段，若 beh 完成 tòh 需要先解決頂面所述 ê 問題。而且語法 ê 研究到 taⁿ lóng iáu 是片段 ê 發表，iáu 未頭尾有系統 tek ê 完整成果；ē sái 講是未開發 ê 處女地狀況。何況廣泛 koh 複雜 ê 研究，beh 縱橫解剖 koh 有組織 ê 解說，m̄ 是 hiah 容易 ê khangkhòe；真期待台灣語研究者趕緊有針對 chitê 指針 ê 語法著作。

陳輝龍先生數年來 tī 警察官 kah 司獄官養成所擔任台灣語 ê 教師，伊感嘆 hit 當時無語法有關 ê 好冊，tòh 無暝無日努力研究；taⁿ 完成 chit 部《台灣語法》teh beh 出版，伊來 ài 我寫序。我約略 ka 看一遍，編輯真好勢，內容真豐富，舉例真適當，初學者真容易理解。Chit 本冊 ê 出版，ē sái 講是「台灣語研究」有劃時代 ê 利益，相信對「內臺人融合共存」有真大 ê 貢獻。Tī chia 推薦 hō 全款愛台灣語 ê 朋友來讀。

Chiauhô 9 nî 7 goèh

昭和 9 年 7 月

Tâioân Chóngtokhú Kéngbū kiòktiúⁿ
Tâioân Chóngtokhú kéngchhat koaⁿ kah
sugák koaⁿ ióngsêng só sótiúⁿ
Ishigaki Kuraji

(原冊 p002, p003, p004, p005)

台灣總督府警務局長
台灣總督府警察官及司獄官養成所
所長 石垣倉治